

Emmeloord, 16 juni 2017.

Onderwerp

Programma ZZL tot en met 2022

Advies raadscommissie

Debatstuk

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Voorgesteld besluit

- 1 Instemmen met aanpassingen in Programma ZuiderZeeLijngelden 2012-2022
- 2 Kennisnemen van de aanpassingen in het convenant Zuiderzeelijngelden Noordelijk Flevoland, herziene versie 2017 en Toetsingskader bij het programma.
- 3 Instemmen met het procesvoorstel voor nieuwe ZZL-aanvragen binnen gemeente Noordoostpolder.

Doelstelling

Uitvoering van het ZZL-programma, met als resultaat economische structuurversterking in Noordelijk Flevoland.

Inleiding

In 2012 is gestart met het ZuiderZeelijn-programma, als alternatief voor het uitblijven van de Zuiderzeelijn. Het programma wordt gevoed uit rijksgeld en cofinanciering vanuit provincie Flevoland, gemeente Urk en gemeente Noordoostpolder.

Het voorstel tot aanpassingen in het programma sluit aan bij de evaluatie van het ZZL-programma.

Argumenten

- 1.1 *De evaluatie en de ontwikkelingen in het project Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland leiden tot een aantal aanpassingen in het programma en het bijbehorende convenant en toetsingskader.*

Vorig jaar is het programma geëvalueerd, door K+V. De evaluatie is besproken in de raadscommissie van mei 2016. In de afgelopen maanden is bovendien meer duidelijkheid gekomen over de Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland (MSNF). Op 20 maart bent u in een besloten overleg geïnformeerd over de Maritieme Servicehaven. Voor dit project ligt nu een ZZL-aanvraag voor in de Stuurgroep ZZL, die de huidige bovengrens van 2,5 miljoen overschrijdt.

Zowel de evaluatie van het programma als de aanvraag voor de MSNF maken aanpassingen in de huidige afspraken nodig. Deze afspraken zijn op hoofdlijnen vastgelegd in het programma, en meer uitgewerkt in het toetsingskader en convenant tussen de drie overheidsorganisaties. De tekstuele aanpassingen zijn gearceerd in de bijlagen.

De belangrijkste veranderingen zijn:

- de focus in het programma komt te liggen op majeure projecten die de komende jaren daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden.

- projecten aangevraagd door overheidsinstanties zijn 100% financierbaar uit ZZL. De vastgelegde verdeling tussen overheidsgeld en privaat geld wordt op totaalprogrammaniveau beoordeeld, niet meer op projectniveau.
- De bovengrens van 2,5 miljoen wordt losgelaten, mits projecten aan bepaalde voorwaarden voldoen (met name werkgelegenheidseffecten)
- Het aanvraag- en verantwoordingsproces wordt versimpeld
- De termijn waarbinnen projecten gerealiseerd moeten zijn wordt met twee jaar verlengd: verantwoording moet uiterlijk 31 december 2022 plaatsvinden, in plaats van 31 december 2020. De uiterste datum waarop een project van start moet gaan wordt 31 december 2020.
- De wijzigingen gaan in op 1 januari 2016, zodat ook lopende projecten als het Agrofoodcluster profiteren van de versoepelde verantwoordingsstructuur.

1.2 *De aanpassingen in het programma zijn nodig om de beschikbare gelden maximaal te benutten*

De afgelopen jaren is het lastig gebleken projecten te vinden die passen in de strenge richtlijnen van het programma, bijvoorbeeld voor staatssteun. Ook de verantwoordingsstructuur bleek in de praktijk te ingewikkeld voor aanvragende partijen.

Om te zorgen dat het beschikbare geld (nu nog 14 miljoen) daadwerkelijk wordt besteed voor 2022, is het nodig grotere projecten te kiezen.

Er zijn majeure projecten in beeld, die bij realisatie een bijdrage zullen leveren aan de economie in Noordelijk Flevoland. Een openbare bespreking van die projecten is op dit moment niet mogelijk, daarom is er een vertrouwelijke memo gemaakt met een toelichting op deze zogenaamde groslijst.

1.3 *Het vaststellen van het aangepaste programma is een bevoegdheid van de raad.*

Ook de gemeenteraad van Urk en Provinciale Staten zullen de aanpassingen in het programma vaststellen.

2.1 *De aanpassingen in het programma leiden tot aanpassingen in het convenant en toetsingskader.*

Deze documenten zijn gericht op uitvoering, dus hoeven niet te worden vastgesteld door de raad.

3.1 *Het procesvoorstel voor nieuwe aanvragen past bij de vraag van de commissie BFE om de invloed van de raad bij het ZZL-programma beter te borgen.*

Naar aanleiding van die bespreking legt het college de raad een gewijzigd raadsvoorstel voor, waarin de interne procedure rond ZZL-aanvragen is uitgewerkt. Doel is de invloed van de raad op de uitgaven in het kader van ZZL te borgen.

Daarbij moet wel opgemerkt worden dat het ZZL-programma geen projectengenerator is, maar een fonds voor aanvullende financiering. De meeste projecten kennen daarom, buiten het ZZL-spoor, een langer proces van voorbereiding en meerdere financieringsbronnen. Besluiten in het kader van ZZL staan vrijwel nooit op zich.

Het college stelt de volgende aanpak voor:

I Bij een aanvraag door de gemeente zelf

Wanneer de gemeente Noordoostpolder één van de indienende partijen (of de enige aanvrager) is, maakt de ZZL-bijdrage onderdeel uit van een meer integrale afweging. Dit leidt schematisch tot de volgende stappen:

1. een (principe)besluit van de raad over de wenselijkheid van het totale project
2. behandeling ZZL-aanvraag (als onderdeel van de financiering) in Stuurgroep ZZL
3. raadsbesluit over cofinanciering ZZL en mogelijk andere investeringsbehoefte.

4. tijdens de uitvoering van het project regelmatig rapportage over de voortgang, de vorm hiervan is afhankelijk van de afspraken die worden gemaakt vanuit het project met de raad.

II Bij aanvraag door andere partij, voor zover het een project is dat in Noordoostpolder speelt

Bij aanvragen door andere partijen ziet de procedure er anders uit. Dat is ook passend, omdat er immers vanuit de aanvragende partij ook financiering beschikbaar wordt gesteld.

De processtappen worden dan:

1. Indienen projectidee in de kerngroep ZZL (de eerste stap in een ZZL-aanvraag)
2. (Vertrouwelijke) informerende bijeenkomst voor de raad, inclusief inschatting van de omvang van de benodigde cofinanciering vanuit Noordoostpolder.
3. Intentieverklaring namens college richting indiener, na consultatie raad
4. Officiële aanvraag in Stuurgroep ZZL
5. Raadsbesluit over cofinanciering (mits het bedrag aan cofinanciering hoger is dan € 50.0000)

Kanttekeningen

- 1.1 *De aanpassingen in het programma komen niet overeen met de motie van de raad om het programma toegankelijker te maken voor kleinere aanvragen.*

Immers: het programma legt nu meer de nadruk op majeure ontwikkelingen, met grotere effecten.

Overigens biedt het nieuwe economische programma van Provincie Flevoland, met daarbinnen onder andere het Proof of Concept-fonds, veel kansen voor MKB. Ook via Kennispoort van Regio Zwolle zijn financierings- en ondersteuningsmogelijkheden voor het lokale MKB. In overleg met het bedrijfsleven wordt gekeken naar een goede, passende invulling van het Pioniersfonds, waarvoor de raad eerder budget beschikbaar heeft gesteld.

- 3.1 *De wens van de raad om de rol van de gemeenteraad te verankeren in het convenant ZZL tussen de drie partijen (provincie en beide gemeenten) is niet mogelijk.*

Uit bestuurlijk overleg met de andere partijen (Provincie Flevoland en gemeente Urk) blijkt een gebrek aan draagvlak voor een dergelijke aanpassing. Daarmee zou een impasse ontstaan, die lopende aanvragen zal vertragen.

Planning/Uitvoering

Na vaststelling van het programma in de respectievelijke gemeenteraden van Noordoostpolder en Urk wordt het programma vastgesteld in Provinciale Staten.

De concrete uitvoer van projecten kan daarna doorgang vinden.

Voor drie lopende projecten kan de beschreven procedure niet helemaal worden doorlopen, omdat ze al in procedure zijn. Het college stelt voor de projecten wel in de geest van het proces op te pakken, maar te voorkomen dat de indieners te maken krijgen met vertraging in de besluitvorming.

Maritieme Servicehaven

De aanvraag voor de Maritieme Servicehaven bevindt zich volgens het hierboven beschreven proces II in stap 4. Naar verwachting krijgt u in september 2017 een cofinancieringsbesluit voorgelegd voor de Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland.

Waterloopbos

In maart 2017 heeft Natuurmonumenten de voorlopige aanvraag ingediend voor het project Waardevol Waterloopbos. Op dit moment werkt de organisatie hard aan de definitieve aanvraag. De intentieverklaring van de gemeente is al verstrekt. Daarmee bevindt het project zich tussen stap 3 en 4 in het beschreven proces.

Ook voor dit project kunt u binnenkort een cofinancieringsvoorstel verwachten, in september of oktober van dit jaar.

De voorlopige aanvraag van Natuurmonumenten voor het project Waardevol Waterloopbos kunt u inzien in de leeskamer.

Werelderfgoedcentrum Schokland

De ZZL-aanvraag voor het Werelderfgoedcentrum Schokland vindt mede plaats op initiatief van de gemeente (proces I). Op basis van een voorlopige businesscase is dit voorjaar een ZZL-aanvraag ingediend. Inhoudelijk is er nog geen bespreking geweest in de Stuurgroep ZZL, er ligt nog geen besluit over de hoogte van de ZZL-beschikking.

Het voorstel van het college is dan ook om voor dit project feitelijk te starten bij stap 1. In september krijgt u een integrale visie op de ontwikkeling van Schokland voorgelegd, inclusief een Werelderfgoedcentrum. Op basis van de bespreking in de raad, en de definitieve businesscase, wordt een eventueel aangepaste ZZL-aanvraag ingediend voor het Werelderfgoedcentrum.

Bijlagen

1. Programma ZuiderZeeLijngelden Noordelijk Flevoland 2012-2022 (verseon 486830)
2. Convenant Zuiderzeelijngelden Noordelijk Flevoland, herziene versie 2017 (verseon 486832)
3. Toetsingskader bij Programma ZuiderZeeLijngelden (verseon 486834)

No. 486752-5

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Portefeuillehouder : De heer J.E. Wijnants
Steller : mevrouw W.T.M. Hulleman; 06 48 13 46 15;
w.hulleman@noordoostpolder.nl

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 juni 2017, no. 486752-1;

B E S L U I T:

- 1 In te stemmen met aanpassingen in Programma ZuiderZeeLijngelden 2012-2022
- 2 Kennis te nemen van de aanpassingen in het convenant Zuiderzeelijngelden Noordelijk Flevoland, herziene versie 2017 en Toetsingskader bij het programma.
- 3 Instemmen met het procesvoorstel voor nieuwe ZZL-aanvragen binnen gemeente Noordoostpolder.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 10 juli 2017.

De griffier, de voorzitter,